

The Hungarian Language
Journal of the Society of Hungarian Linguistics

Managing Editor

DEZSŐ JUHÁSZ

Editor

TAMÁS FARKAS

Technical editor

PANNA SZABÓ

Editorial Board

JUDIT BÓNA, TAMÁS FORGÁCS,
KÁROLY GERSTNER, ISTVÁN HOFFMANN, LÁSZLÓ HONTI,
JENŐ KISS, PÉTER SIPTÁR, ANDRÁS ZOLTÁN

Advisory Board

SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTIN GUSEV (RU), JÁNOS PÉNTEK (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)

CONTENTS

HOFFMANN, ISTVÁN: Name-givers and name-users in the age of the Árpád dynasty	385
PALÁGYI, LÁSZLÓ – DEME, ANDREA: Empirical research on word classes and collocations in Hungarian. Part 2	400
M. PINTÉR, TIBOR: An analysis of prefaces of Hungarian Bible translations. Part 1	412
Minor contributions. BÜKY, LÁSZLÓ: The comprehension of a narrative poem by Sándor Weöres. – NAGY L., JÁNOS: On the semantics of intersectively gradient Hungarian adjectives	
Etymologies. FORGÁCS, TAMÁS: <i>Farkaskaszára vet</i> ‘destroy’ ~ <i>farkaskaszára jut</i> ‘be destroyed’. – NÉMETH, MICHAL: A new attempt to etymologise Hung. <i>ócsárol</i> ‘to slander, to defame’	420
Language cultivation. HORVÁTH, LÁSZLÓ: On a pseudo-rule of suffixation	447
Reviews. GONDA, ZSUZA: Andrea Parapaties, A nyelvi tudatosság fejlesztése [Developing linguistic awareness]. – GYÖRFFY, ERZSÉBET: Andrea Bölcseki, Korai keletkezésű helynevek a Brit-szigeteken [Early place names in the British Isles]. – JENEI KAMILLA: Csanád Bodó – Gergely Szabó eds., A szociolingvisztikai kutatás társadalmi hatásai [Some social effects of sociolinguistic research]. – CSÉPÁNY, NIKOLETTA: Anna Adamikné Jászó: Jókai novellái. Retorikai elemzésekkel [Jókai’s novels with rhetorical analyses]	467
Society news. MOLNÁR, ZOLTÁN MIKLÓS: Miklós Guttman (1944–2025).....	474
Data from the history of Hungarian. DÖMÖTÖR, ADRIENNE – HENDE, FANNI: Fragment of a Latin grammar and its Hungarian glosses from the archives of the convent of Kolozsmonostor	492
Contributors	495
	512

MAGYAR NYELV

A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

ALAPÍTVÁ: 1904-BEN

121.
ÉVFOLYAM

2025.
4. szám

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

MAGYAR NYELV 121. ÉVF. 4. SZÁM * 2025.

Felelős szerkesztő
JUHÁSZ DEZSŐ

Szerkesztő
FARKAS TAMÁS

Technikai szerkesztő
SZABÓ PANNA

Szerkesztőbizottság
**BÓNA JUDIT, FORGÁCS TAMÁS,
GERSTNER KÁROLY, HOFFMANN ISTVÁN, HONTI LÁSZLÓ,
KISS JENŐ, SIPTÁR PÉTER, ZOLTÁN ANDRÁS**

Nemzetközi tanácsadó testület
**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTYIN GUSZEV (RU), PÉNTEK JÁNOS (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

TARTALOM

HOFFMANN ISTVÁN: Névadók és névhasználók az Árpád-korban.....	385
PALÁGYI LÁSZLÓ – DEME ANDREA: A szófajiság és a kollokáció empirikus vizsgálata a magyarban. 2. rész	400
M. PINTÉR TIBOR: „fizta, igaz Magyar szóval”. Néhány magyar nyelvű bibliafordítás előszavának elemzése. 1. rész	412
Kisebbségi közlemények. BUKYI LÁSZLÓ: Weöres Sándor Egérrágt a meséjének megértéséről. – NAGY L. JÁNOS: A relatív melléknévek szemantikájához	420
Szó- és szóhasználati magyarázatok. FORGÁCS TAMÁS: <i>Farkaskaszára vet~ farkaskaszára jut.</i> – NÉMETH MICHAEL: Új javaslat az <i>ócsáról</i> igének etimológiájára	447
Nyelvművelés. HORVÁTH LÁSZLÓ: Egy raghasználati álszabályféléiről	467
Szemle. GONDA ZSUZSA: Parapatics Andrea, A nyelvi tudatosság fejlesztése. – GYÖRFFY ERZSÉBET: Bölcskei Andrea, Korai keletkezésű helynevek a Brit-szigeteken. – JENEI KAMILLA: Bodó Csanád – Szabó Gergely szerk., A szociolingvisztikai kutatás társadalmi hatásai. – CSÉPÁNY NIKOLETTA: Adamikné Jászó Anna, Jókai novellái. Retorikai elemzésekkel	474
Társasági ügyek. MOLNÁR ZOLTÁN MIKLÓS: Guttman Miklós (1944–2025)	492
Nyelvtörténeti adatok. DÖMÖTÖR ADRIENNE – HENDE FANNI: Egy latin grammatikátörredék és magyar nyelvű bejegyzései a kolozsmonostori konvent levéltárában	495
Számunk szerzői	512

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁGRÓL

A Magyar Nyelvtudományi Társaságot illető közléseket (tagajánlás, elhalálozás, indítvány, javaslat, könyv- és egyéb adományok bejelentése) *Juhász Dezső elnök* címére (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A) kell küldeni. – Az évi tagsági díj 6000 Ft, nyugdíjasoknak 4000 Ft, egyetemi és főiskolai hallgatóknak, gyese, gyeden lévőknek 2000 Ft. Pártolói tagdíj 10 000 Ft. – A Társaságnak szánt pénzösszegek (tagsági díj, kiadványok ára, céltámogatás) a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* címére küldhetők (*Bakonyiné Tóth Gabriella* szervező titkár: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, III. em. 337. szoba), vagy befizethetők a Társaság **Erste Bank 11991102–02102971 számú csekk számlájára**. A Társaság köszönettel fogadja a személyi jövedelemadó 1%-ára tett felajánlásokat; adószám: **19007665-1-42**.

Félfogadási idő: kedd (a felolvasó ülések előtt): 14–16.30, csütörtök: 10–12 óráig. Telefon (félfogadási időben): +36-1-485-5200/5121 mellék. Honlap: www.mnyt.hu, imél: tarsasag@mnyt.hu.

EGYÉB TUDNIVALÓK

A Magyar Nyelv kiadója a Magyar Nyelvtudományi Társaság. Felelős kiadó: a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke. A szerkesztőség címe: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, II. em. 241.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága, 1089 Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, imélben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440. További információ: +36-80-444-444. • Külföldön terjeszti a Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Disz tér 3., tel./fax: 201-8891, imél: batthyany@kultur-press.hu). • Éves mutató és tördelés: Szabó Panna. Készült a START Nonprofit Kft. Nyírségi Nyomda üzemében. Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató. A folyóirat elektronikus változata olvasható a világhálón: a 2021/3. számig: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>, a 2021/4. számtól: <http://ojs.elte.hu/magyarnyelv>. Ímélcímünk: juhasz.dezso@btk.elte.hu.

Manuscripts and editorial correspondence should be addressed to *Magyar Nyelvtudományi Társaság / Society of Hungarian Linguistics*, Budapest, Múzeum krt. 4/A, H-1088 Hungary. E-mail: juhasz.dezso@btk.elte.hu. Web: <http://ojs.elte.hu/magyarnyelv>. Distributed in Hungary by Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Subscriptions accepted by newspaper carriers, and in the Magyar Posta Zrt. office: 1089 Budapest, Orczy tér 1. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu. Distributed outside Hungary by Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Disz tér 3., tel./fax: +36-1-201-8891, e-mail: batthyany@kultur-press.hu).

**Folyóiratunk állandó támogatója
az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága.**

**Folyóiratunknak ezt a számát
támogatta:**

ISSN 0025–0228 (nyomtatott)

HU ISSN 1588–1210 (online)